

«Alma mazlумыň ahyny, çykar aheste-aheste!»

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

"Alma mazlумыň ahyny, çykar aheste-aheste!" «ALMA MAZLUMYŇ AHYNY, ÇYKAR AHESTE-AHESTE!»

On altynjy Osmanly türkmen patyşasy Osman II tagta çykanda agasynyň tussaglykda saklanýan ogly Mustapa I-niň doganlaryna hiç zat diýmändi, ol dogan öldürme däbine rugsat berýän kanunnamanyň talaplaryny ýerine ýetirmändi. Emma Polşa ýörişine çykanda özünden birnäçe aý kiçi jigisi Şazada Mämmedi gelejekde özüne bäsdeş bolar gorkusy bilen 1612-nji ýylda öldürdipdir.

Baş müfti Esad ependi dogan öldürme däbini kanunlaşdyrmak üçin talap edilen fetwany bermändir. Emma müftiniň kürsüsine öňden bäre göz dikip ýören Rumeli goşun kazysy Kemaleddin ependi bolsa patyşanyň islegini derhal ýerine ýetiripdir.

Keç ykbally şazada Mämmed özünü öldürmek üçin okdurylyp gelýän gözi ganly jellatlaryň garşysynda durka:

– Osman, Allatagaladan dilegim, ömrüňden we soltanlygyňdan jyda düş!.. Meni nädip öldürtseň, seni-de şeýdip öldürsinler!»

– diýip, nalyş edipdir.»

Wagt geçipdir. Kim bilýär, belki-de şazada Mämmediň gargyşy tutandyr. Ýanyçarlaryň turzan gozgalaňy netijesinde Soltan Osman II edil Mämmediň ölmi ýaly ölüme uçrap, bakyýete göç etmeli bolupdyr.

Atalar sözünde: «Alma mazlумыň ahyny, çykar aheste-aheste!»* diýip, yöne ýere aýdylmandyr.

Ryza Tekin UGUREL.

* «Alma mazlумыň ahyny, çykar aheste-aheste!» – ýagny, «Mazlумыň (ejiziň) zaryny alma, zarladyp özüňden çykar». Geň-

taňsy wakalar